

2. hodina: Vzťah štátu a náboženstva v interpretácií Komunistickej strany Číny (KSČ), formovanie náboženskej politiky ČĽR: 1949 – 1965, politika štátu k islámu a k tibetskému buddhizmu: prelínanie náboženskej a národnostnej politiky: 1949 – 1965

- marxizmus a „náboženská otázka“; formovanie názorov na náboženstvo v prostredí Komunistickej strany Číny v 20. a 30. rokoch 20. storočia, legislatívny rámec upravujúci postavenie náboženstva v ČĽR, diskusie o úlohe náboženstva v socialistickej Číne, inštitúcie združujúce náboženské komunity, štátne orgány implementujúce náboženskú politiku, postavenie náboženských komunít (napr. buddhistických mníchov) v ČĽR v 50. rokoch, špecifické postavenie islámu a tibetského buddhizmu v náboženskej politike ČĽR, radikalizácia náboženskej politiky (1958-1959) - „demokratická reforma náboženského systému“, dôsledky náboženskej a národnostnej politiky na Tibeťanov a Huioy/Chuejov, uvoľnenie a čiastočná obnova náboženského života po roku 1961, protináboženské aspekty Kultúrnej revolúcie

Literatúra:

Bush, Richard C., Jr. (1970): *Religion in Communist China*. Nashville: Abingdon Press.

He, Husheng 何虎生 (2004): *Zhongguo gongchandang de zongjiao zhengce yanjiu* 中国共产党的宗教政策研究 (Výskum náboženskej politiky Komunistickej strany Číny). Beijing: Zongjiao wenhua chubanshe.

Chen, Jinlong 陈金龙 (2002): „Lun 1958-1960 nian Zhongguo zongjiao zhidu de minzhu gaige 论 1958–1960 年中国宗教制度的民主改革 (O demokratickej reforme čínskeho náboženského systému v rokoch 1958-1960).“ *Shijie zongjiao yanjiu* 世界宗教研究, č. 3, s. 23-31.

Liu, Xiaoyuan (2003): *Frontier Passages: Ethnopolitics and the Rise of Chinese Communism, 1921-1945*. Stanford: Stanford University Press.

MacInnis, Donald E. (1972): *Religious Policy and Practice in Communist China. A Documentary History*. London – Sydney: Hodder and Stoughton.

Slobodník, Martin (2007): *Mao a Buddha: náboženská politika voči tibetskému buddhizmu v Číne*. Bratislava: Chronos, s. 61-99

Wang, Zuo'an 王作安 (2002): *Zhongguo de zongjiao wenti he zongjiao zhengce* 中国的宗教问题和宗教政策 (Náboženská otázka a náboženská politika v Číne). Beijing: Zongjiao wenhua chubanshe.

Welch, Holmes (1961): „Buddhism under the Communists.“ *China Quarterly*, č. 6, s. 1-14.

Welch, Holmes (1972): *Buddhism under Mao*. Cambridge (Mass.): Harvard University Press.

Terminológia:

„náboženská politika“ (čín. *zongjiao zhengce* 宗教政策); „náboženská otázka“ (čín. *zongjiao wenti* 宗教问题); „Návrh ústavy Čínskej sovietskej republiky“ 1931 (čín. *Zhonghua suwei'ai gonghe guo xianfa dagang* 中華蘇維埃共和國憲法大綱); princíp odluky náboženstva od štátu (čín. *zheng jiao fenli de yuanze* 政教分離的原則); „Dočasné nariadenie o lamoch a lamaistických kláštoroch“ 1936 (čín. *Guanyu lama he lama si zanxing tiaoli* 關於喇嘛和喇嘛寺暫行條例); „Náčrt otázky mongolského etnika v období protijaponskej vojny“ 1940 (čín. *Guanyu kang Ri zhong Menggu minzu wenti tigang* 關於抗日中蒙古民族問題提綱);

„Spoločný program“ (čín. *Gongtong gangling* 共同纲领), „náboženstvá v Číne spravuje Čína“ (čín. *Zhongguo zongjiao Zhongguo ban* 中国宗教中国办), „tri samostatnosti“ (čín. *san zi* 三自) – samospráva, samofinancovanie a samostatné šírenie viery, „Dohoda medzi ústrednou ľudovou vládou [Čínskej

ľudovej republiky] a miestnou vládou Tibetu o opatreniach na mierové oslobodenie Tibetu” (čín. *Zhongyang renmin zhengfu he Xizang difang zhengfu guanyu heping jiefang Xizang banfa de xieyi* 中央人民政府和西藏地方政府关于和平解放西藏办法的协议), 23. 5. 1951; päť charakteristických črt (čín. *wu xing* 五性) of religion (1950s): masový charakter (čín. *qunzhongxing* 群众性), dlhodobá povaha (čín. *changqixing* 长期性), komplikovaná, komplexná povaha (čín. *fuzaxing* 复杂性), medzinárodný charakter (čín. *guojixing* 国际性), národnostný charakter (čín. *minzuxing* 民族性); Čínska buddhistická asociácia (čín. *Zhongguo fojiao xiehui* 中国佛教协会) 1953; Čínsky buddhistických inštitút (čín. *Zhongguo fojiao xueyuan* 中国佛教学院); Oddelenie pre náboženské záležitosti (čín. *zongjiao shiwu ju* 宗教事务局) 1954; Oddelenie jednotného frontu (čín. *Tongzhan bu* 统战部); „Smernica o uplatňovaní náboženskej politiky” (čín. *Guanyu zhixing zongjiao zhengce de zhishi* 关于执行宗教政策的指示) 1954, „Správu o súčasných problémoch pri činnosti, týkajúcej sa islámu a tibetského buddhizmu” (čín. *Guanyu dangqian yisilanjiao lamajiao gongzuo de baogao* 关于当前伊斯兰教喇嘛教工作的问题报告) 1958; „demokratická reforma náboženského systému” 1958-1959 (*zongjiao zhidu minzhu gaige* 宗教制度民主改革); Výbor pre demokratickú správu kláštora (čín. *siyuan minzhu guanli weiyuanhui* 寺院民主管理委员会, tib. *dgon pa'i do dam u yon lhan khang*); „štyri stariny” (čín. *sijiu* 四旧)

Mená osôb:

Mao Ce-tung (Mao Zedong), Liou Šao-čchi (Liu Shaoqi), 14. dalajlama Tändzin Gjamccho, 10. pančhenlama Čhökji Gjalčchän, Šerab Gjamccho, Teng Siao-pching (Deng Xiaoping)